

Pirineus

Investigació

Estudi genètic pioner per conèixer el risc de determinades malalties

S'està recollint mostres d'ADN a les comarques de la zona dels Pirineus

Agències
BARCELONA

El grup d'investigació de Genètica de Poblacions i Epidemiologia de la Universitat de Barcelona –sota la direcció del doctor Pedro Moral– treballa des de fa dos anys en la recollida de mostres d'ADN d'habitants de comarques de la zona dels Pirineus –Garrotxa, Ripoll, Berguedà, Alt Urgell, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça– per elaborar un mapa genètic de cada zona. Es tracta d'una iniciativa pionera a la península Ibèrica que permetrà establir uns perfils de la predisposició genètica de cada comarca i conèixer el risc genètic de patir malalties comunes com ara obesitat, diabetis o problemes cardiovasculars, una informació molt útil per a la prevenció.

Amb la col·laboració dels hospitals i la participació de voluntaris, ja s'ha obtingut 50 mostres, però volen arribar a 150 persones. Per aconseguir-ho, cal recursos i per això han iniciat una campanya de micromecenatge per arribar als 12.000 euros que els fan falta. Descobrir la

El doctor Pedro Moral és el director del projecte.

genètica d'una comarca és una fita pionera a la península Ibèrica i només els consta que s'hagi fet en un altre indret, la Gran Bretanya. Es tracta d'aconseguir fer una mena de fotografia amb informació genètica sobre la història poblacional recent i, encara més important, conèixer el risc genètic de patir malalties com ara obesitat, diabetis o problemes cardiovasculars, que són les principals causes de mort en l'actualitat. "Serà una eina especialment valuosa i efectiva per

determinar futures polítiques en el camp de la salut per poder fer una feina de prevenció i amb coses pràctiques com ara l'alimentació", subratlla Moral.

Les dades genètiques també aportaran informació detallada sobre esdeveniments històrics recents, propis de cada comarca, com seria la petjada al seu ADN de les antigues migracions (com ara àrabs o romans) per contactes comercials, una informació que no es pot obtenir amb cap altre tipus de mostres.

Medi ambient

Els accidents de trànsit amb senglars implicats es tripliquen en sis anys

Agències
LLEIDA

Els accidents de circulació amb senglars implicats s'han triplicat en sis anys a la demarcació de Lleida i ja representen gairebé un de cada quatre sinistres. En concret, el 2016 (fins al 29 de desembre) se n'ha registrat 582. Només en un any aquest tipus de xocs han crescut un 54% –n'hi ha hagut 204 més que el 2015.

Les xifres són especialment elevades a les comarques de la plana, on al novembre es va batre el rècord amb 93 accidents amb aquests animals. "En relació amb l'accidentalitat estem en una situació d'alarma cinètica, l'evolució que hem tingut els darrers anys és espectacular", assegura el cap de Trànsit dels mossos a Ponent, Jordi Batista. Les carreteres C-12 i C-14 són les vies amb més concentració d'accidents, però aquest últim any també hi ha hagut un augment dels casos a l'N-240 entre el Segrià i les Garrigues.

Els mossos recomanen extreure les precaucions a les

carreteres on hi ha senyalitzada la presència d'aquests animals i sobretot en la franja horària de les sis de la tarda a les onze de la nit, que és quan es concentra el 75% dels sinistres. Només a l'Horta de Lleida, els agents rurals han abatut el 2016 un centenar de senglars.

Al conjunt de la demarcació el 2016 es tanca amb 582 accidents amb porcs senglars (472 a Ponent i 110 al Pirineu), quan el 2015 van ser 378 (302 a Ponent i 76 al Pirineu). La xifra del 2016 multiplica per tres la del 2010, quan se'n va registrar 194. Més del 22% dels accidents comptabilitzats a les comarques de Ponent aquest any han estat provocats per senglars i aquest percentatge creix fins a representar la meitat dels sinistres en els mesos de tardor i hivern. Si bé entre octubre i febrer és quan més sinistres es registren, cada vegada n'hi ha més també durant la resta de l'any, un fet que temps enrere no passava, segons els mossos.

GUIA DE SERVEIS

NOUS
AUTOBUSOS
Directbus

ANDORRA • BARCELONA • AEROPORT
SERVEI DIRECTE SENSE PARADES

NOU SERVEI MULTIMÈDIA

- WiFi
- vista panoràmica
- crèdit USB
- comoditat

Per comprar on-line: www.andorradirectbus.es RESERVES: 902 10 92 76 / 376 805 151

VIATJAR ENTRE ANDORRA I BARCELONA MAI HAVIA SIGUT TAN CÒMODE

BUSCA LA TEVA OPORTUNITAT

**CARISMA & AGENTAS
BOTIGUES
BENÈFIQUES
A ANDORRA**

www.carisma.agentas.ad | [facebook.com/carisma.amb.agentas](https://www.facebook.com/carisma.amb.agentas) | carismaambagentas@gmail.com | Telèfon: 644 082

RESTAURANT - BUFET LLIURE

Ctra. Os de Civis (davant l'Hotel Barcelona)
AD600 · Aixovall
Tel.: +376 816 256 / 359 817

da

veïns

pietats
e l'IBI

ida

Verdú, El Vilosell

ització cadastral
senda a Catalun-
2016, Barcelona
arcació espanyo-
més piscines no
tre que a Lleida i
s'ha concentrat
anvis d'ús de les
Girona són les
bitatges les que
no estaven de-
astre

Recullen mostres d'ADN de pirinencs per fer un mapa genètic

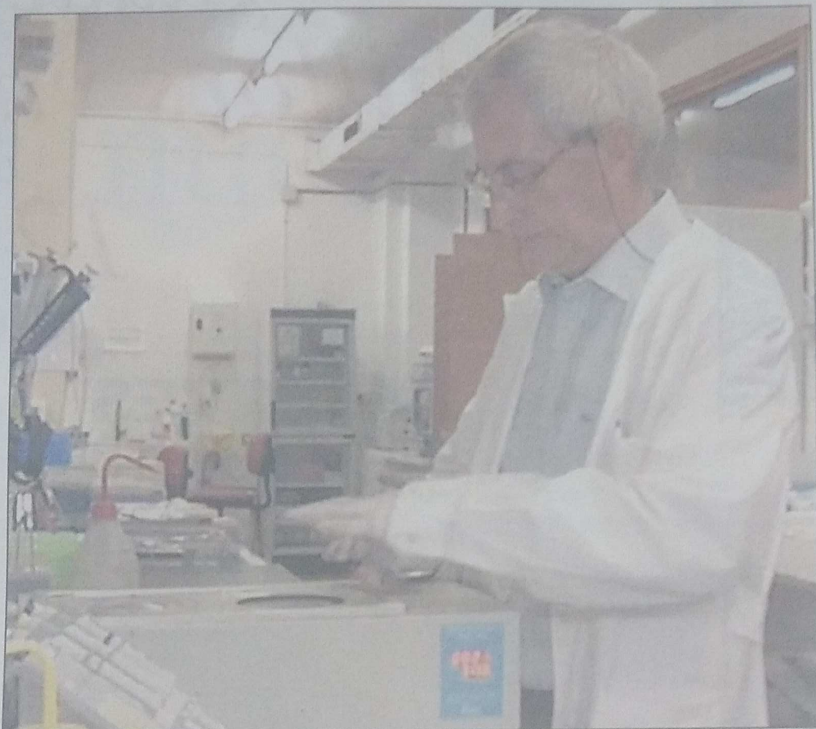

FOTO: ACN / El doctor Pedro Moral, director del projecte

La Seu d'Urgell
L. CASADEMONT (ACN)

El grup d'investigació de Genètica de Poblacions i Epidemiologia de la Universitat de Barcelona – sota la direcció del doctor Pedro Moral – porta treballant des de fa dos anys en la recollida de mostres d'ADN d'habitants de comarques de la zona dels Pirineus – Garrotxa, Ripoll, Berguedà, Alt Urgell, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça – amb l'objectiu d'aconseguir elaborar un mapa genètic de cada zona. Es tracta d'una iniciativa pionera a la península ibèrica que permetrà establir uns perfils de predisposició genètica de cada comarca i conèixer el risc genètic de patir malalties comunes com ara obesitat, diabetis o problemes cardiovasculars, una informació molt útil per a la prevenció. Amb la col·laboració dels hospitals i la participació de voluntaris, ja s'han aconseguit 50 mos-

LA MADONA 2.1.17

De l'Alt Urgell, els Pallars i l'Alta Ribagorça

tres però volen arribar a les 150 persones. Per aconseguir-ho, calen recursos i per això han iniciat una campanya de micromecenatge per arribar als 12.000 euros que els fan falta. Descobrir la genètica d'una comarca és una fita pionera a la península ibèrica i només els consta que s'hagi fet a un altre indret, Gran Bretanya. Es tracta d'aconseguir fer una mena de fotografia amb informació genètica sobre la història poblacional recent i el més important, conèixer el risc genètic de patir malalties comunes.

VIURE LLUNY DE LA CIUTAT

Educació i tranquil·litat, el més ben valorat en els pobles

Els catalans associen el món rural a la qualitat de vida

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL
@PeriodicAND

L'ensenyament és el servei més ben valorat al món rural, mentre que el transport, el que menys. Això és el que es desprèn de l'Enquesta de Percepció del Món Rural 2016, que també apunta que els catalans associen el món rural a la qualitat de vida i la majoria creu que fan falta polítiques específiques en aquest àmbit. En concret, el 41,6% creu que la qualitat de vida en els municipis petits ha millorat o millorat molt en els darrers anys. Això fa que aquest aspecte i la tranquil·litat siguin els més ben valorats tot i que l'indicador de qualitat de vida baixi lleugerament respecte el 2010, any de l'anterior enquesta. Així mateix, destaca que la percepció dels rurals és més bona que la dels urbans.

L'ensenyament és el servei més ben valorat, tant per la seva acces-

sibilitat com per la qualitat, en els pobles petits, seguit de l'atenció a la gent gran i la seguretat. Mentre que el transport públic se situa a la cua, seguit de l'oferta cultural i la sanitat en termes d'accessibilitat. Per les persones que viuen en l'entorn

rural, la pitjor puntuació, en termes de qualitat, se l'enduu el transport públic i la cobertura telefònica i d'internet.

Segons l'enquesta, la percepció és que tots els serveis al món rural han millorat en qualitat des del

2010, excepte la sanitat i el transport públic.

Un 64,2% dels catalans creu que són molt necessàries les polítiques públiques a favor del món rural, seguit d'un 27,2% que ho considera bastant necessari. En aquest sen-

tit, un 71,1% està molt d'acord en què tot allò relacionat amb el món rural és patrimoni del país i ha de preocupar a tothom.

Tot i que un 52% de la població creu que les ajudes i subvencions al món rural són insuficients, un 52,4% opina que no es reparteixen correctament i un 47,9% que no s'aprofiten tot el que es podria. Amb tot, aquesta percepció negativa decau respecte 2010, quan ho afirmava un 69,1% i un 55,4% de la població, respectivament. Pobles més petits, opció majoritària entre els que canviarien de municipi.

L'enquesta revela que només un 17% de la població catalana considera la possibilitat de canviar de municipi, una proporció més elevada com més urbà és el municipi (17,5% enfront el 13,1% dels pobles més petits). Així mateix, d'entre els que sí que es plantegen canviar de municipi, la majoria (60,7%) ho faria cap a un municipi més petit i motivat per la recerca d'una major qualitat de vida (45,8%). No obstant, aquest indicador sofreix un retrocés respecte el 2010, quan se situava al 56,1%, en favor d'altres motius, com ara estar més a prop dels serveis, impostos més baixos o millor comunicacions.

Segons la majoria d'enquestats (54%), els joves que opten per marxar dels municipis petits ho fan per qüestions laborals, seguit d'altres motius com l'accés als estudis o la cultura o més opcions d'oci. ≡

►► Sant Pere de Cornellana, a l'Alt Urgell.

NOU EQUIPAMENT

S'inicia el trasllat de vehicles al nou dipòsit judicial

L'aparcament provisional era ple a causa de la proximitat amb la frontera

EL PERIÒDIC

COLL DE NARGÓ

El departament de Justícia ha començat el trasllat dels vehicles judicialitzats ubicats en un dipòsit provisional de la Seu d'Urgell a una nau situada al municipi de Coll de Nargó. El canvi d'espai, que duu a terme una empresa de grues de l'Alt Urgell, ha començat aquest dijous i s'allargarà fins a finals de gener. El nou dipòsit de vehicles té

més de 6.000 metres quadrats, dels quals 1.300 són coberts. Les instal·lacions comptaran amb un sistema de seguretat i hi haurà més capacitat que a l'actual. Fins ara, el recinte de la Seu ha tingut una mitjana d'ocupació de 80 vehicles retinguts i actualment n'acull 69.

La Seu d'Urgell disposava d'un dipòsit judicial de vehicles provisional des de finals del 2013. La nova infraestructura arriba després de moltes queixes pel gran nombre de cotxes comissats arran de la proximitat de la frontera segons informa RàdioSeu. ≡

Endesa millora la línia de la Cerdanya

La mesura millora el servei a 4.500 clients de la zona

|| **EL PERIÒDIC**
PUIGCERDÀ

Endesa ha finalitzat recentment les feines corresponents a la renovació tecnològica d'una secció de la línia elèctrica de mitja tensió de la Cerdanya per tal de millorar la qualitat de servei i la seguretat dels veïns de Puigcerdà, Llívia, Bolvir, Guils de Cerdanya i Fontanals de Cerdanya. La mesura afecta a uns 4.500 cli-

ents i ha costat 12.500 euros. Les obres de millora han consistit en substituir cabines convencionals de punt de línia per unes d'última tecnologia que gairebé no requereixen manteniment i són més fàcils de manipular, a més de ser fetes amb elements aïllants que les fan més segures i alhora robustes. Alhora, s'ha instal·lat un sistema de telecomanament que permet que el sistema es pugui accionar a distància des del centre de control de la companyia a Barcelona sense haver de desplaçar personal a la zona. ≡

ELECTRICITAT

Endesa millora la línia de la Cerdanya

La mesura millora el servei a 4.500 clients de la zona

EL PERIÒDIC
PUIGCERDÀ

Endesa ha finalitzat recentment les feines corresponents a la renovació tecnològica d'una secció de la línia elèctrica de mitja tensió de la Cerdanya per tal de millorar la qualitat de servei i la seguretat dels veïns de Puigcerdà, Llívia, Bolvir, Guils de Cerdanya i Fontanals de Cerdanya. La mesura afecta a uns 4.500 cli-

ents i ha costat 12.500 euros. Les obres de millora han consistit en substituir cabines convencionals de punt de línia per unes d'última tecnologia que gairebé no requereixen manteniment i són més fàcils de manipular, a més de ser fetes amb elements aïllants que les fan més segures i alhora robustes. Alhora, s'ha instal·lat un sistema de telecomanament que permet que el sistema es pugui accionar a distància des del centre de control de la companyia a Barcelona sense haver de desplaçar personal a la zona. ≡

Un moment del concert.

La soprano Eva Sauret i el pianista Ricard Viliella, a la Seu d'Urgell

LA SEU D'URGELL | El Centre Cultural Les Monges de la Seu d'Urgell va acollir divendres passat un concert protagonitzat per la soprano Eva Sauret i el pianista Ricard Viliella. El nombrós públic que va acudir al recital va poder gaudir amb els fragments d'òpera i el recital de cançons i de nades tradicionals que van interpretar tots dos músics.

Aquest concert s'emmarca-va en les activitats d'aquestes festes en les quals col·labora o organitza el consistori de la Seu d'Urgell.

La cinta 'La ciudad de las estrellas' obrirà l'any cinematogràfic

MADRID | El calendari cinematogràfic d'aquest 2017 comença amb cites ineludibles. El cinèfil arrancarà amb els que sonen amb més força als Oscars, com ara el cal *La ciudad de las estrellas*, *La La Land* de Damien Chazelle, *Manchester from the Sea* de Kenneth Lonergan, *Moonlight* de Barry Jenkins i acabarà amb una nova pel·lícula de *Star Wars*.

Ram

ne Valls Serra 33:41
 antmiquel Crisp:33:46
 ta Font Valls 33:56
 lesterio 33:57
 iu Hernandez 33:58
 odríguez 33:59
 rat Vegas 34:00
 er 34:00
 ández Roig 34:06
 s Sanchez 34:08
 eno Peinado34:15
 mos Moxa 34:15
 ala 34:20
 obar Ros 34:20
 et 34:21
 as Roset 34:21
 ez Curriu 34:27
 34:27
 Díaz 34:28
 gado 34:28
 do 34:28
 34:31
 34:31
 Zapata 34:42
 34:43
 35:14
 arcia 35:24
 ria 35:26
 35:31
 35:32
 35:38
 35:38
 35:54
 la 36:39
 36:39
 as 37:05
 37:06
 37:06
 37:06
 37:55
 39:27
 39:27
 39:27
 41:01
 41:01

1.800 persones acaben l'any en la Sant Silvestre de la Seu

REGIO 7
 2.1.17

REDACCIÓ LA SEU D'URGELL

■ La 8a edició de la Sant Silvestre de la Seu d'Urgell Memorial Marc Peña Turetha incrementat un any més el nombre de participants. Enguany, la prova va disposar de més de 1.800 participants que van acabar l'any corrent i caminant els 3,6 quilòmetres que separen la sortida de l'arribada. Els més ràpids a fer-ho van ser Pol Moya, amb un temps de 10 minuts i 45 segons, seguit de Sergi Brau i de Gerard Jove, que van quedar segon i tercer respectivament. En la categoria femenina, Núria Vilarrubla es va imposar a les seves contrincants. Laia Martín va quedar segona i Aina Sos va acabar tercera.

La Sant Silvestre de la Seu ha superat de nou el nombre de participants de l'edició anterior, que va ser de 1.700, i ha posat el llistó en 1.800. Des del Lokal 23, el col·lectiu de joves que organitza la prova, «s'agraeix molt la impli-

ARXIU PARTICULAR

La Sant Silvestre de la Seu va fer un rècord de participació

aquells que vénen a córrer i caminar, fins als diferents comerços i empreses que patrocinen, les entitats que col·laboren i l'Ajuntament que entre tots plegats fan de la Sant Silvestre una festa i un èxit de participació a la Seu». Aquest any, i per primer cop a la història de la Sant Silvestre de la Seu, les

les van fer els organitzadors gràcies a l'ajuda de MakerConvent, un espai d'aprenentatge que disposa de diverses eines digitals (impressores 3D, fresadora, etc). També, com és habitual, els corredors lluien barrets de Nadal de color groc serigrafiats pel taller La Tartera, que va posar color i llum en l'última prova de l'any.